

**Studiu de Oportunitate
pentru fundamentarea si stabilirea soluțiilor optime de delegare a gestiunii serviciului
de alimentare cu apă și de canalizare**

**Comuna Cernat
Județul Covasna**

CUPRINS

1 Date generale privind Studiul de Oportunitate

1.1 Obiectul Studiului de Oportunitate

1.2 Scopul Studiului de Oportunitate

1.3 Cadrul Legal Aplicabil

1.3.1 Stadiul actual privind sectorul de apă în România

1.3.2 Stadiul actual privind sistemele de canalizare și epurare a apelor uzate în România

1.3.3 Cadrul juridic actual

1.3.4 Definierea și scopul serviciilor

1.3.5 Autorități Competente

1.3.6 Baza legală pentru delegarea gestiunii serviciilor

1.4 Analiza Situației Existente

1.4.1 Structura sistemului de alimentare cu apă

1.4.2 Structura sistemului de colectare a apei uzate

1.5 Investiții în sistemele de alimentare cu apă și de canalizare

1.5.1 Situația investițiilor conform Master Plan Județean Covasna:

1.6 Motivarea economica – financiară, juridică, socială și de mediu care justifică înființarea operatorului regional și atribuirea directă a contractului de delegare

1.6.1 Motivarea economica – financiară și juridică

1.6.2 Motivarea socială

1.6.3 Motivarea pentru protecția mediului

1.7 Cerințe de bază, Identificarea și descrierea riscurilor asociate soluției optime

1.7.1 Principalele categorii de riscuri sunt reprezentate de:

1.8 Concluzii și recomandări

1.8.1 Recomandări

1. DATE GENERALE PRIVIND STUDIUL DE OPORTUNITATE

În structura actuala teritorial-administrativă, comuna Cernat cuprinde trei localități:

sat Cernat

sat Albiș

sat Icafalău

1.1 Obiectul Studiului de Oportunitate

Obiectul prezentului studiu de oportunitate este reprezentat de fundamentarea necesității și oportunității delegării gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, și a stabilirii soluțiilor optime de delegare a gestiunii serviciului, pentru următoarele activități ce se vor derula pe teritoriul comunei Cernat, județul Covasna:

- Captarea apei brute, din surse de suprafață sau subterane;
- Tratarea apei brute în vederea potabilizării;
- Transportul apei potabile, înmagazinarea apei, distribuția apei potabile
- Managementul și operarea Stațiilor de Tratare (STA);
- Colectarea, transportul și evacuarea apelor uzate de la utilizatori la stațiile de epurare;
- Epurarea apelor uzate și evacuarea apei epurate în emisar;
- Managementul și operarea Stațiilor de Epurare Ape Uzate (SEAU);

Prezentul Studiu de Oportunitate este realizat în conformitate cu prevederile legale cuprinse în principal în următoarele:

- Legea 98/2016 privind achizițiile publice;
- Legea 99/2016 privind achizițiile sectoriale;

- Legea 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii;
- Legea 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice;
- Legea 241/2006 a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare;
- OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr.195/2005 privind protecția mediului;
- HG nr. 955/2004 pentru aprobarea reglementărilor - cadru de aplicare a OUG nr. 71/2002, privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local, și altele.

1.2 Scopul Studiului de Oportunitate

Conform Legii 51/2006, în legătură cu decizia de delegare, Autoritatea Contractantă are obligația de a pregăti un studiu de oportunitate necesar fundamentării fezabilității economice-financiare a proiectului de delegare a gestiunii serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare.

Elaborarea Studiului de Oportunitate privind delegarea gestiunii serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare și de management al Stațiilor de Tratare Apă, respectiv Stațiile de Epurare a Apelor Uzate, are drept scop:

- dimensionarea tehnică și umană a viitorilor operatori ai serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare.
- dimensionarea parametrilor de performanță și costurile necesare pentru realizarea unui serviciu calitativ.
- identificarea investițiilor necesare din punctul de vedere al delegării gestiunii serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare.
- stabilirea duratei contractelor incluzând perioada de amortizare a investițiilor ce se vor realiza.

Studiul de oportunitate va trebui să demonstreze, în principal, că:

- proiectul este fezabil și realizabil;
- proiectul răspunde cerințelor și politicilor autorităților publice;
- are luate în considerare diverse alternative ale proiectelor;
- varianta în care proiectul este prevăzut a fi realizat prin atribuirea unui contract de concesiune a serviciilor de management este mai avantajoasă decât prin atribuirea unui contract de servicii sau construire-operare;
- proiectul beneficiază de susținere financiară / flux numerar;

1.3 Cadrul Legal Aplicabil

1.3.1 Stadiul actual privind sectorul de apă în România

Populația conectată la sistemul public de alimentare cu apă a reprezentat 70,9% din populația rezidentă a României în anul 2019.

În anul 2019 populația conectată la sistemul public de alimentare cu apă a fost de 13.728.144 persoane, reprezentând 70,9% din populația rezidentă a României, cu 212.518 persoane mai mult decât în anul 2018. Creșterea a fost determinată de racordarea populației la rețelele de alimentare cu apă nou construite.

La nivelul regiunilor de dezvoltare, în anul 2019, ponderea cea mai mare a populației conectate la sistemul public de alimentare cu apă, în total populație rezidentă, s-a înregistrat în regiunea București- Ilfov (87,7%), urmată de regiunea Sud-Est (82,3%). Gradul cel mai redus de racordare s-a înregistrat în regiunea Nord-Est (50,1%), urmată de regiunea Sud-Vest Oltenia (59,3%).

În anul 2019 volumul de apă distribuită a fost de 1.235.362,0 mii m³, cu circa 82.629,9 mii m³ mai mare decât în anul 2018. Cea mai mare cantitate de apă distribuită a fost către populație, respectiv 535.557,4 mii m³. Cele mai mari cantități de apă distribuită s-au înregistrat în bazinele hidrografice Buzău-Ialomița (25,0%), respectiv Argeș-Vedea (19,0%).

- Directiva privind calitatea apei potabile (80/778/EEC) destinate consumului uman, amendata de Directiva 98/83/EC**

Obiectivele principale ale Directivei sunt protejarea sănătății populației de efectele adverse ale oricărui tip de contaminare a apei destinate consumului uman și asigurarea unei ape sângeră și curate destinată consumului uman. În ceea ce privește calitatea apei destinate consumului uman, principala obligație care derivă din Directiva Consiliului 98/83/CE este să se asigure calitatea apei distribuite în sisteme centralizate. Activitatea operatorilor de servicii de apă este întreprinsă în scopul dezvoltării unui management eficient de detectare a pierderilor și se desfășoară în contextul derulării unor ample lucrări de investiții privind reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelelor de apă din aria de operare. Problema controlului, reducerii sau menținerii în limite rezonabile a pierderilor de apă din sistemul de alimentare cu apă este un aspect important al activității operatorilor de apă, întrucât influențează direct performanțele economice și relaționale cu consumatorii.

Costurile de investiții totale necesare implementării cerințelor Directivei privind apa potabilă (98/83/EC), au fost evaluate în primul Plan Național de Management la o valoare de 5.008 mil. Euro. Urmare a reevaluării acestor costuri, costurile de investiții pentru implementarea Directivei au crescut la 9.717,272 mil. Euro, din care în perioada 2009-2015 s-au realizat cheltuieli de investiții de 3.751,383 mil. Euro, iar în al doilea ciclu de planificare costurile de investiții planificate sunt evaluate la 4.989,374 mil. Euro. Restul investițiilor de 2.307,958 mil. Euro se vor realiza în perioada 2022-2027, fiind adresate în special localităților mici din mediul rural. La aceste costuri de investiții se adaugă costuri de operare și întreținere anuale de cca. 350,910 mil. Euro în perioada 2016-2021. De asemenea, pentru aceeași perioadă, au fost evaluate și alte costuri în valoare de 73,560 mil. Euro (instruiri, studii de cercetare și soluții, etc.).

1.3.2 Stadiul actual privind sistemele de canalizare și epurare a apelor uzate în România

Populația conectată la sistemele de canalizare și epurare a apelor uzate, în anul 2018

Populația conectată la sistemele de canalizare în anul 2018 a reprezentat 52,7% din populația rezidentă*) a României

Populația conectată la sistemele de canalizare prevăzute cu stații de epurare a reprezentat 51,4% din populația rezidentă*) a României

În anul 2018, un număr de 10.293.041 locuitori aveau locuințele conectate la sistemele de canalizare, aceștia reprezentând 52,7% din populația rezidentă a României, cu 314.155 persoane mai mult decât în anul 2017. În ceea ce privește epurarea apelor uzate, populația conectată la sistemele de canalizare prevăzute cu stații de epurare a fost de 10.035.288 persoane, reprezentând 51,4% din populația rezidentă a țării, cu 325.211 persoane mai mult decât în anul 2017.

Creșterile au fost determinate de racordarea populației la rețelele de canalizare nou construite, respectiv de punerea în funcțiune a unor noi stații de epurare a apelor uzate.

Directiva 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane, modificată prin Directiva 98/15/CE Directiva Consiliului 91/271/EEC din 21 mai 1991 privind epurarea apelor uzate urbane, amendată de Directiva Comisiei 98/15/EC în 27 februarie 1998, este baza legală a legislației comunitare în domeniul apei. Obiectivele se referă la protecția mediului împotriva efectelor negative ale evacuărilor de ape uzate urbane și de ape uzate din anumite sectoare industriale (în principal, prelucrarea și fabricarea produselor din industria alimentară).

Progresul înregistrat la nivel național în implementarea Directivei 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane, în perioada 2009-2015, se reflectă în creșterea nivelului de colectare și epurare a încărcării organice biodegradabile din apele uzate pentru aglomerările mai mari de 2.000 le., respectiv creșterea nivelului de colectare de la cca. 51% în 2009 până la 63,27% în 2015. De asemenea, nivelul de epurare a crescut de la cca. 37,5% în anul 2009 la 53,08% în anul 2015. Pe parcursul perioadei 2009-2015 s-au investit din diferite surse de finanțare naționale și internaționale cca. 3.827,495 mil. Euro pentru construirea, reabilitarea și modernizarea sistemelor de colectare și epurare a apelor uzate. În aceeași perioadă s-a înregistrat modificarea numărului aglomerărilor datorită, printre altele, dinamicii procesului de redelimitare a aglomerărilor umane, consecință a:

scăderii populației rezidente în România în perioada 2007-2013, ceea ce a condus la modificări ale dimensiunii aglomerărilor și încadrării acestora în zone (urban, rural) și categorii (diminuarea numărului de aglomerări mai mari de 10.000 le. în zona urbană și mai mari de 2.000 le. în

zona rurală); populația în scădere, în special în zonele rurale, contribuie la o creștere semnificativă a numărului de aglomerări cu mai puțin de 2.000 le. Numărul de aglomerări cu peste 10.000 le. a scăzut de asemenea, de la 263 la 223;

diminuării activităților industriale care evacuează ape uzate în rețelele de canalizare ale aglomerărilor, încărcarea produsă contribuind la variația numărului de locuitori echivalenți care contribuie la stabilirea dimensiunii aglomerării;

elaborării și aplicării unor documente de planificare noi la nivelul județelor (Master Planuri Județene) față de Planul de implementare al Directivei 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane; noua planificare are la bază o metodologie nouă de delimitare a aglomerărilor umane și analize mai detaliate tehnice și economice-sociale (analiza cost-beneficiu și analiza suportabilității populației);

realizării de studii de fezabilitate și proiecte de infrastructură a apelor uzate, în special proiecte finanțate prin fonduri de coeziune.

Măsurile necesare pentru implementarea cerințelor Directivei, pentru fiecare aglomerare (inclusiv pentru aglomerările cu mai puțin de 2.000 le, pentru care s-au stabilit în sisteme individuale adecvate de colectare sași epurare) se referă la:

Reabilitarea rețelelor de canalizare;

Construirea/extinderea rețelelor de canalizare;

Modernizarea/reabilitarea stației de epurare;

Construirea/extinderea stațiilor de epurare;

Reabilitarea facilităților de tratare, depozitare și utilizare a nămolului secundar/terțiar (prelucrare, depozitare, utilizare), precum și valorificarea/eliminarea nămolului;

Instruirea personalului (măsurile pentru întărirea capacității organizatorice și tehnice de asistență tehnică pentru îmbunătățirea managementului și introducerea principiilor moderne de operare);

Alte măsuri (Studii de cercetare, studii de soluție, studii de fezabilitate etc.).

Costurile de investiții totale necesare implementării cerințelor Directivei privind epurarea apelor uzate urbane (271/91/CEE), au fost evaluate în primul Plan Național de Management la o valoare de 12.084 mil. Euro. Urmare a reevaluării acestor costuri, în perioada 2009-2015 s-au realizat cheltuieli de investiții de 4.140,876 mil. Euro. În cel de-al doilea ciclu de planificare, costurile de investiții planificate sunt evaluate la 7.686,856 mil. Euro. Restul investițiilor de cca. 4.107,421 mil. Euro se vor realiza în cel de-al treilea ciclu de planificare, fiind adresate în principal aglomerărilor mai mici de 2.000 le.

La aceste costuri de investiții se adaugă costuri de operare și întreținere anuale de 326,709 mil.

Euro. De asemenea, pentru aceeași perioadă, au fost evaluate și alte costuri în valoare de 18,889 mil. Euro (instruiri, studii de cercetare și soluții, etc.).

1.3.3 Cadrul juridic actual

Rezultatul urmărit prin procesul de regionalizare în domeniul apei și apei uzate vizează realizarea angajamentelor ce derivă din directivele europene privind epurarea apelor uzate (Directiva 91/271/EEC) și calitatea apei destinate consumului uman (Directiva 98/83/CE), respectiv:

ape uzate urbane colectate și epurate (din perspectiva încărcării organice biodegradabile) pentru toate aglomerările mai mari de 2.000 le. și

serviciu public de alimentare cu apă potabilă, controlată microbiologic, în condiții de siguranță și protecție a sănătății, extins la populația din localitățile cu peste 50 locuitori.

Îndeplinirea angajamentelor asumate de către România în procesul de negociere pentru Capitolul 22 – Mediu implică realizarea unor proiecte de investiții majore în infrastructura de mediu. La nivel de țară, s-au elaborat Documente Naționale Strategice: Planul Național de Dezvoltare, Cadrul Național Strategic de Referință pentru perioada de programare 2007-2013, Programul Operațional Sectorial de Mediu 2007 – 2013, Acordul de Parteneriat și Programul Operațional Infrastructură Mare, acesta din urmă fiind programul care continuă, în etapa 2014-2020, investițiile în sectorul de mediu.

La nivel regional, s-au elaborat Planuri Locale pentru Protecția Mediului (PLAM), Planuri Regionale de Dezvoltare și Master Planuri sectoriale pe diverse categorii de activități, iar la nivel local toți agenții

economici au fost obligați să elaboreze și să aprobe planuri de conformare. În prezent, pentru asigurarea îndeplinirii condiționalității lor la nivelul Tratatului de Aderare, se derulează următoarele programe:

Programul Operațional Infrastructura Mare 2014 – 2020

POIM reprezintă unul dintre programele operaționale prin care pot fi accesate fondurile europene structurale și de investiții alocate României în perioada 2014-2020 prin Acordul de Parteneriat (AP). POIM este gestionat de Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene, în calitate de Autoritate de Management, și adresează nevoile de dezvoltare din următoarele sectoare: infrastructura de transport, protecția mediului, managementul riscurilor și adaptarea la schimbările climatice, energie și eficiență energetică.

Bugetul total alocat POIM este de 11,88 mld. Euro. POIM este finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul de Coeziune (FC), beneficiind de o alocare UE de cca. 9,42 mld. Euro, la care se adaugă co-finanțarea națională de cca. 2,46 mld. Euro.

În cadrul POIM, Axa Prioritară 3 - Dezvoltarea infrastructurii de mediu în condiții de management eficient al resurselor, prin Obiectivul Specific 3.2 “Creșterea nivelului de colectare și epurare a apelor uzate urbane, precum și a gradului de asigurare a alimentării cu apă potabilă a populației” promovează acțiuni ce contribuie la îndeplinirea priorităților din Tratatul de Aderare pentru sectorul de apă și apă uzată și care reprezintă continuarea strategiilor anterioare, finanțate prin programele ISPA și POS Mediu 2007-2013.

Pentru perioada 2014-2020, fondurile alocate pentru finanțarea proiectelor din OS 3.2 se ridică la 2.846.845.261 Euro, din care 2.419.818.471 Euro reprezintă finanțare din FC, iar 427.026.790 Euro cofinanțare națională (370.089.885 Euro buget de stat și 56.936.905 Euro buget local/alte surse publice). Strategia de finanțare a POIM pentru perioada 2014-2020 vizează, cu prioritate, consolidarea și extinderea procesului de regionalizare promovat prin POS Mediu 2007-2013. Astfel, aria de acoperire a proiectelor regionale va crește prin preluarea de către Asociația de Dezvoltare Intercomunitară (constituite în baza HG nr. 855/2008) a localităților mai mici, și extinderea, astfel, a ariei de operare a operatorilor regionali (înființați înainte de finele anului 2012) care sunt beneficiarii vizați de politica de regionalizare în sectorul de apă și apă uzată.

Finanțarea investițiilor în cadrul POIM 2014-2020 se bazează pe o lista predefinită de proiecte, reflectând portofoliul de proiecte dezvoltate de către Operatorii Regionali pe baza investițiilor prioritare identificate la nivelul Master Planurilor județene/zonale actualizate.

Prin POIM vor fi finanțate proiecte integrate de apă și apă uzată (noi și frazate), cu următoarele tipuri de sub-acțiuni:

Construirea/reabilitarea rețelelor de canalizare și a stațiilor de epurare a apelor uzate (cu treapta terțiară de epurare, acolo unde este cazul) care asigură colectarea și epurarea încărcării organice biodegradabile în aglomerări mai mari de 2.000 le., acordându-și prioritate aglomerărilor cu implementarea și eficientizarea managementului nămolului rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate;

Reabilitarea și construcția de stații de tratare a apei potabile, împreună cu măsuri de creștere a siguranței în alimentare și reducerea riscurilor de contaminare a apei potabile;

Reabilitarea și extinderea sistemelor existente de transport și distribuție a apei;

Dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii sistemelor centralizate de alimentare cu apă în localitățile urbane și rurale.

POIM va asigura, totodată, și sprijin pentru pregătirea portofoliului de proiecte aferent perioadei 2014-2020 și post 2020 (după caz).

Având în vedere faptul ca aglomerările sub 2.000 le. au o capacitate economică limitată, acestea pot fi finanțate în situații excepționale, în corelare cu prioritățile din Master Plan și fundamentat din punct de vedere tehnic și economic și numai pentru sisteme centralizate, sistemele individuale de epurare nefiind finanțate.

Acțiunile propuse vor contribui la atingerea rezultatului propus prin continuarea strategiei investiționale integrate prin intermediul operatorilor regionali, strategie demarată prin programele SAMTID și ISPA și consolidată prin POS Mediu 2007-2013. Acțiunile integrate vor asigura finanțarea investițiilor care contribuie direct la obiectivele directivelor europene, prin extinderea ariei de operare a companiilor

regionale de apă spre aglomerările între 2.000 și 10.000 le., promovând totodată principiul solidarității de susținere a localităților cu un nivel de suportabilitate scăzut, prin intermediul politicii tarifare unice. Grupul țintă principal este populația urbană și rurală aflată în zone cu conectare redusă la sisteme centralizate cu apă curată și sângeră și la sisteme de canalizare.

Tipurile de beneficiari sunt Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară prin Operatorii Regionali (OR) de Apă.

Selectarea opțiunilor pentru realizarea obiectivelor specifice va avea la bază listele de investiții prioritare aprobate la nivel județean, în baza Master Plan-urilor actualizate, prin care sunt evaluate atât gradul actual de conformare, cât și investițiile necesare pentru atingerea țintelor asumate prin Tratat. Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020

Prin PNDR 2014-2020 sunt acordate fonduri nerambursabile de la Uniunea Europeană și Guvernul României pentru dezvoltarea economică – socială a spațiului rural din România.

Prin PNDR vor fi finanțate 14 măsuri de dezvoltare rurală cu o alocare financiară de 9,363 mld Euro din care 8,015 mld Euro din FEADR și 1,347 mld Euro contribuție națională.

PNDR, program finanțat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, susține dezvoltarea strategică a spațiului rural prin abordarea strategică a următoarelor obiective:

- OS1 Restructurarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole
- OS2 Gestionarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice
- OS3 Diversificarea activităților economice, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor pentru îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale (P6).
- Principalele priorități de dezvoltare rurală pentru perioada de programare 2014-2020 sunt:
- Modernizarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole prin consolidarea acestora, deschiderea către piață și procesare a produselor agricole;
- Încurajarea întineririi generațiilor de agricultori prin sprijinirea instalării tinerilor fermieri;
- Dezvoltarea infrastructurii rurale de bază ca precondiție pentru atragerea investițiilor în zonele rurale și crearea de noi locuri de muncă și implicit la dezvoltarea spațiului rural;
- Încurajarea diversificării economiei rurale prin promovarea creării și dezvoltării IMM-urilor în sectoarele non-agricole din mediul rural;
- Promovarea sectorului pomicol, ca sector cu nevoi specifice, prin intermediul unui subprogram dedicat;
- Încurajarea dezvoltării locale plasate în responsabilitatea comunității, prin intermediul abordării LEADER. Competența transversală a LEADER îmbunătățește competitivitatea, calitatea vieții și diversificarea economiei rurale, precum și combaterea sărăciei și excluderii sociale.
- Pentru realizarea Obiectivului Strategic 3, prin măsurile PNDR vor fi finanțate următoarele categorii de intervenție:
- Sprijin pentru realizarea de investiții pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici non-agricole în zonele rurale;
- Îmbunătățirea infrastructurii locale (sisteme de alimentare cu apă, canalizare, drumuri locale), infrastructura educațională, medicală și socială;
- Restaurarea și conservarea moștenirii culturale;
- Sprijin pentru strategii generate la nivel local, care asigură abordări integrate pentru dezvoltarea locală; Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) este instituția care asigură implementarea tehnică și financiară a PNDR 2014–2020.

Finanțarea sectorului de apă și apă uzată prin PNDR 2014-2020:

Pentru conformarea aglomerărilor din mediul rural cu o populație cuprinsă între 2.000 - 10.000 le., necesarul de finanțare va fi completat prin Programul Național pentru Dezvoltare Rurală (PNDR) în cadrul măsurii de dezvoltare a infrastructurii de bază în mediul rural (sub-măsura 7.2). În cadrul acestei măsuri, investițiile necesare pentru conformarea cu obligațiile ce decurg din prevederile acquis-ului **comunitar vor fi prioritate pe baza investițiilor incluse în Master Plan-urile Regionale actualizate pentru sectorul de apă și apă uzată.**

Descrierea submăsurii 7.2

- Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică . Cheltuieli eligibile pentru proiectele privind infrastructura rutieră de interes local și infrastructura de apă/apă uzată:

- construcția, extinderea și/sau modernizarea rețelei publice de apă în localități rurale care fac parte din aglomerări umane între 2.000 - 10.000 le.;
- construcția, extinderea și/sau modernizarea rețelei publice de apă uzată în localități rurale care fac parte din aglomerări umane între 2.000 - 10.000 le.;
- construcția, extinderea și/sau modernizarea rețelei de drumuri de interes local.
- Scopul investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este de:
 - creare și modernizare a infrastructurii rutiere locale și a sistemelor de alimentare cu apă/apă uzată, constituie elemente de bază pentru comunitatea rurală;
 - creare și modernizarea infrastructurii educaționale ante și preșcolară și a infrastructurii de învățământ secundar superior, cu profil resurse naturale și protecția mediului dar și a școlilor profesionale în domeniul agricol.
- Obiectivele submăsurii:
 - Crearea infrastructurii rutiere de interes local și o infrastructura de apă/apa uzată îmbunătățite, care vor contribui la diminuarea tendințelor de declin social și economic și la îmbunătățirea nivelului de trai în zonele rurale;
 - Îmbunătățirea condițiilor de trai pentru populația rurală și la stoparea fenomenului de depopulare din mediul rural prin reducerea decalajelor rural-urban.
- Beneficiari eligibili:
 - Comunele și asociațiile acestora conform legislației naționale în vigoare;
 - ONG-uri pentru investiții în infrastructura educațională (grădinițe) și socială (creșe și infrastructura de tip after-school).

Valoarea sprijinului nerambursabil acordat este de:

- 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele aplicate de autoritățile publice locale și ONG-uri care sunt negeneratoare de venit și nu va depăși:
 - o 1.000.000 Euro/ comuna, pentru investiții care vizează un singur tip de sprijin (infrastructura de drumuri, apă sau apă uzată)
 - o 2.500.000 Euro/ comuna, pentru investiții care vizează înființarea infrastructurii de apă și apă uzată și 1.500.000 euro pentru extinderea acestei infrastructuri
 - o 500.000 Euro, pentru proiectele de infrastructura educațională/socială
 - o 4.000.000 euro, pentru proiectele colective (ADI din care fac parte comune) (proiecte care vizează mai multe comune) fără a depăși valoarea maximă /comuna/tip de sprijin.
- Proiectul implementează măsurile incluse în Planul National de Management aferent porțiunii din Bazinul Hidrografic Internațional al fluviului Dunărea (PNMBH) 2016 – 2021. PNMBH a fost aprobat prin HG 859/14.12.2016.

De asemenea, respecta măsurile prevăzute în Planurile de Management ale Bazinelor Hidrografice (PMBH), documente ce sunt parte integrantă a PNMBH 2016 – 2021.

Rezultatele previzionate prin implementarea investițiilor preconizate sunt:

- Populația din aria de acoperire alimentată cu apă potabilă la calitatea impusă de legislația în vigoare la un grad de asigurare corespunzător cu angajamentele asumate prin Tratatul de Aderare;
- Nivelul de colectare și epurare a apelor uzate crescut la un nivel corespunzător cu angajamentele asumate prin Tratatul de Aderare;
- Tarife accesibile pentru serviciile de apă și canalizare;
- Calitatea cursurilor de apă îmbunătățită;
- Un sistem eficient de management al nămolurilor provenite din procesele de tratare și epurare.

1.3.4 Definirea și Scopul Serviciilor

Legea nr.51/2006 definește serviciile comunitare de utilități publice ca totalitatea acțiunilor și activităților reglementate prin care se asigură satisfacerea nevoilor de utilitate și interes public general ale colectivităților locale, printre care se află și serviciul de salubritate a localităților.

Serviciile comunitare de utilități publice sunt/vor fi înființate, organizate și furnizate/prestate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, județelor, și, după caz, în condițiile legii, la nivelul subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor, sub conducerea, coordonarea, controlul și responsabilitatea autorităților administrației publice locale.

Prin Tratatul de Aderare România și-a asumat obligația ca până în decembrie 2018 să asigure alimentarea cu apă potabilă de calitate, conform cu cerințele Directivei 98/83/CE, în localități cu peste 50 locuitori, precum și colectarea și epurarea adecvată a apelor uzate, în aglomerări cu peste 2000 de locuitori echivalenți, conform cu Directiva 91/271/CEE a CE.

Obiectivul general este îmbunătățirea infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare, în scopul îndeplinirii obligațiilor de conformare prevăzute în Tratatul de Aderare.

Obiectivele specifice sunt:

- Conformarea cu Directiva 98/83 / CE privind calitatea apei destinate consumului uman în localități cu peste 50 locuitori
- Conformarea cu Directiva UE 91/271 / CEE, privind colectarea și tratarea apelor uzate menajere, în aglomerări cu 2.000-10.000 locuitori echivalenți.

1.3.5 Autorități competente

În procesul de regionalizare a activităților aferente serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, principalele competente și responsabilități revin autorităților administrației publice locale și ANRSC.

Autoritățile administrației publice locale

Conform art.1, alin.(2) din Legea nr.241/2006, dispozițiile prezentei legi se aplică serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare organizat la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, județelor sau, după caz, al asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciul de alimentare cu apă și de canalizare.

Conform art.2, alin. (1) din Legea nr.241/2006, activitățile componente ale serviciului de alimentare cu apă și de canalizare se înființează, se organizează și se gestionează sub conducerea, coordonarea, controlul și responsabilitatea autorităților administrației publice locale și are drept scop alimentarea cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate pentru toți utilizatorii de pe teritoriul localităților.

Autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale au competența exclusivă, ce poate fi exercitată și prin intermediul Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară (ADI) cu obiect de activitate serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, în condițiile Legii nr.51/2006 astfel cum a fost recent modificată și completată, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale asociate, în baza mandatului acordat acestora, în tot ceea ce privește:

- aprobarea strategiilor locale de înființare, organizare, gestiune și funcționare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare;
- aprobarea programelor de investiții privind înființarea, dezvoltarea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii tehnice-edilitare aferente serviciului;
- aprobarea regulamentelor și a caietelor de sarcini ale serviciului;
- adoptarea modalității de gestiune și aprobarea documentațiilor de organizare și derulare a procedurilor de delegare a gestiunii;
- aprobarea indicatorilor de performanță ai serviciului.

În anumite cazuri, județele și nu municipiile/orașele sau comunele pot avea competențe exclusive și responsabilitate privind anumite activități componente ale serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, în acest caz, județul fiind de asemenea proprietarul infrastructurii aferente. Competențele specifice ale autorităților administrației publice locale privind serviciile publice locale, care includ și serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, sunt reglementate de OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, care definește cadrul legal general al autonomiei locale, precum și organizarea și funcționarea administrației publice locale. Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile

Comunitare de Utilități Publice (ANRSC) Autoritățile administrației publice locale sunt responsabile de organizarea și funcționarea serviciilor publice locale, însă există la nivel central un organism competent, care este A.N.R.S.C – Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice. A.N.R.S.C. are o serie de competențe legate de servicii, mai ales în ceea ce privește:

- Acordarea licențelor de operare operatorilor, care sunt indispensabile pentru ca aceștia să poată furniza/presta serviciul și să li se poată atribui contracte de delegare a gestiunii;
- Elaborarea și stabilirea regulamentelor-cadru și a caietelor de sarcini cadru, obligatorii ca cerințe minimale pentru autoritățile administrației publice locale și ADI atunci când acestea elaborează, și aprobă regulamentele și caietele de sarcini pentru servicii aplicabile la nivel local;
- Monitorizarea îndeplinirii indicatorilor de performanță (nivelurile de servicii), a regulilor aplicabile în materie de licențe, a reglementărilor tarifare etc.

Este important de observat că A.N.R.S.C., pe lângă rolul său de autoritate de reglementare, are și competența de a aplica sancțiuni (inclusiv retragerea licenței de operare ceea ce duce la încetarea contractului de delegare a gestiunii atribuit unui astfel de operator) acelor operatori care nu respectă prevederile legale și reglementare monitorizate de A.N.R.S.C., precum și autorităților administrației publice locale în cazul atribuirii de contracte de delegare a gestiunii fără respectarea prevederilor legale aplicabile. Mai mult, trebuie menționat că pe lângă autoritățile competente indicate mai sus, o serie de alte autorități joacă, direct sau prin intermediul organismelor lor teritoriale, un rol, mai mult sau mai puțin semnificativ, în monitorizarea și supervizarea sectorului serviciilor de salubritate. Acestea sunt, în special:

- Ministerul Mediului (ex: autorizațiile de mediu);
- Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse (ex: protecția muncii);
- Ministerul Sănătății Publice;
- Ministerul Economiei și Finanțelor (ex: auditul).

1.3.6 Baza legală pentru delegarea gestiunii serviciilor

Gestiunea serviciilor comunitare de utilități publice privește organizarea, funcționarea și controlul furnizării/prestării serviciilor comunitare de utilități publice conform condițiilor stabilite de autoritățile administrației publice locale.

Gestiunea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare poate fi organizată în două modalități, alegerea fiind făcută printr-o decizie a autorităților administrației publice locale:

- Gestiune directă, este modalitatea de gestiune în care autoritățile deliberative și executive, în numele unităților administrativ-teritoriale pe care le reprezintă, își asumă și exercită nemijlocit toate competențele și responsabilitățile ce le revin potrivit legii cu privire la furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, respectiv la administrarea, funcționarea și exploatarea sistemelor de utilități publice. Gestiunea directă se realizează prin intermediul unor operatori de drept public sau privat, astfel cum sunt definiți de Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr.51/2006, fără aplicarea prevederilor

Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale și Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, care pot fi:

- a) servicii publice de interes local sau județean, specializate, cu personalitate juridică, înființate și organizate în subordinea consiliilor locale sau consiliilor județene, după caz, prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective;
- b) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unităților administrativ-teritoriale, înființate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective.

- Gestiune delegată, definită ca o modalitate de management prin care autoritățile administrației publice locale sau după caz ADI atribuie unuia sau mai multor operatori (societăți comerciale) gestiunea propriuzisă a serviciului, respectiv administrarea și exploatarea sistemelor de salubritate aferente acestuia, în baza unui contract de delegare a gestiunii.

Aceste două modalități sunt prevăzute de legislația actuală, respectiv Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr.51/2006 și Legea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr.241/2006.

Modalitatea de gestiune a serviciilor comunitare de utilități publice se stabilește prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în funcție de natura și starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport preț/calitate, de interesele actuale și de perspectiva ale unităților administrativ-teritoriale, precum și de mărimea și complexitatea sistemelor de utilități publice.

Noile prevederi legale din Legea nr.51/2006 definesc delegarea gestiunii unui serviciu comunitar de utilități publice ca acțiunea prin care o unitate administrativ-teritorială atribuie unuia sau mai multor operatori licențiați gestiunea unui serviciu sau a unei activități componente a serviciului, a cărei responsabilitate revine respectivei unități administrativ-teritoriale, precum și concesiunea infrastructurii aferente; delegarea gestiunii unui serviciu comunitar de utilități publice implică dreptul și obligația operatorului de a administra și exploata infrastructura aferentă serviciului/activității delegat(e). Indiferent de modalitatea de gestiune adoptată (gestiune directă sau delegată), activitățile specifice componente ale serviciului de alimentare cu apă și de canalizare sunt organizate și se desfășoară pe

baza regulamentului serviciului și a caietului de sarcini, aprobate prin hotărâre a Consiliului Local, elaborate în conformitate cu regulamentul-cadru, respectiv cu caietul de sarcini-cadru, elaborate și aprobate de A.N.R.S.C. prin ordin.

Operatorii își pot desfășura activitatea doar în baza licenței emise de A.N.R.S.C., prestarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare fără licența sau în baza unei licențe a cărei perioadă de valabilitate a expirat fiind interzisă, indiferent de modalitatea de gestiune adoptată.

1.4 Analiza Situației Existente

1.4.1 Structura sistemului de alimentare cu apă

SURSA/ INSTALAȚII DE ADUCȚIUNE ȘI ÎNMAGAZINARE APĂ/ INSTALAȚII DE TRATARE/ REȚEAUA DE DISTRIBUȚIE A APEI POTABILE :

În satul Cernat pe captările de apă sunt grupate în două zone de captare așezate în lungul pâraielor Mărcușa și Bartafalău:

1. Zona de captare Mărcușa se compune dintr-o captare subterană compusă din 5 izvoare de coastă și dintr-o captare de suprafață pe pâraul Mărcușa realizată printr-un prag de fund transversal pe vale. De la sursă de captare până la rezervor lungimea aducțiunii este 3702m. Rezervorul metalic de magazinare de $V=300mc$ cu formă circulară, rezervorul se asigură un volum intangibil pentru situații de urgență de 100mc.

2. Zona de captare Bartafalău se compune din 7 puțuri săpate și două izvoare de coastă. De la sursă de captare până la rezervor lungimea aducțiunii este 5079m. Rezervor semi îngropat de 100mc, din beton armat.

Alimentarea cu apă potabilă a satul Cernat se face prin cădere liberă, lungime totală a conductei de distribuție este de $L=2997m$.

Numărul locuitori conectat la sistemul de alimentare cu apă 2702.

Numărul de branșamente contorizate 715, din care 15 branșamente pentru instituții publice.

1.4.2 Structura sistemului de colectare a apei uzate

EVACUAREA APELOR UZATE/. EPURARE PRIMARĂ/ MODUL BIOLOGIC/ CĂMIN DE DEZINFECȚIE A APEI EPURATE

Rețea de canalizare având lungimea de $L=14543m$, din care canalizare gravitațională $L=11560m$ și sub presiune cu lungimea de $L=2982m$. Pe traseul rețelei de canalizare sunt amplasate 8 buc. stații de pompare.

Principalele echipamente din dotare:

-treapta epurare mecanică: îndepărtare materiilor solide prin sitare, a grăsimilor, nisipului și suspensiilor prin decantare

- treapta de epurare biologică: are loc procese de descompunere, precipitare fosfor, nitrificare-denitrificare cu stabilizarea nămolului

-treapta de tratare a nămolului: floclulare, deshidratare, uscare nămol

-dezinfecție ape uzate epurate, evacuarea gravitațional în pâraul Mărcușa.

Numărul locuitori conectat la sistemul de canalizare menajeră 1656.
Numărul de racorduri 237, din care 11 racorduri pentru instituții publice.

1.5. Investiții în sistemele de alimentare cu apă și de canalizare

La data efectuării prezentului studiu la nivelul județului Covasna era aprobat Master Planul “Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Covasna” care cuprinde investiții pentru sectorul de apă și de canalizare din aria UAT CERNAT, investiții ce se regăsesc.

1.5.1. Situația investițiilor conform Master Plan Județean Covasna

--părți din Actualizarea programului de investiții în sectorul de apă–apă uzată prin revizuirea Master Planului privind alimentarea cu apă și evacuarea apelor uzate în județul Covasna cu planul de investiții pentru faza de investiții 2014–2020”.

CERNAT

Extinderea rețelei de distribuție

*Comuna Cernat este formată din satele Cernat, Albiș și Icafalău. Localitatea Cernat beneficiază în prezent de sistem de alimentare cu apă.
Va fi nevoie de investiții în continuare.*

ALBIS

Extinderea rețelei de distribuție

*Localitatea Albiș nu beneficiază în prezent de sistem de alimentare cu apă.
Pentru atingerea obiectivelor menționate este necesară extinderea alimentării cu apă până la un grad de conectare de 100%. Astfel, pentru localitatea Albiș se propune construirea rețelei de distribuție și conectarea acesteia la sursa localității Cernat.
Investiții necesare – infrastructura de apă din Albiș*

2024 -2027POIM

2021-2023 Alte fonduri

*Rețea distribuție apă potabilă Albiș ml 5,050 90 454,500
Conducta de transport Cernat - Albiș ml 2,700 80 216,000*

Total investiții apă 670,500

Costul specific al investiției : 1,712.21 euro/persoana.

Sprejîn pentru pregătirea Aplicației Master plan actualizat de finanțare și a documentațiilor de Capitolul 7 – Planul de investiții pe termen lung atribuire pentru proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în județul Covasna

ICAFALAU

Extinderea rețelei de distribuție

*Localitatea Icafalău nu beneficiază în prezent de sistem de alimentare cu apă.
Pentru atingerea obiectivelor menționate este necesară extinderea alimentării cu apă până la un grad de conectare de 100%. Astfel, pentru localitatea Icafalău se propune extinderea rețelei de distribuție și conectarea acesteia la sursa localității Alungeni. De asemenea va fi nevoie de construirea unui rezervor de înmagazinare cu volumul de 100 mc și o stație de clorinare.
Investiții necesare – infrastructura de apă din Icafalău*

Etapa 3 Sursa de finanțare 2024 -2027

POIM 2021-2023

Alte fonduri

*Rețea distribuție apă potabilă Icafalău ml 3,600 90 324,000
Conducta de transport Alungeni - Icafalău ml 1,000- 80 80,
Rezervor 100 mc Icafalău buc 1- 47,600*

Stație clorinare Icafalău buc 1- 35,000
Total investiții apa 486,600
Costul specific al investiției : 1,799.31 euro/persoana.

1.6 Motivarea economica – financiara, juridica, sociala si de mediu care justifica înființarea operatorului regional si atribuirea directa a contractului de delegare

1.6.1 Motivarea economica – financiara si juridica

În comuna Cernat încă din anii 1980 s-a înființat un sistem de alimentare cu apa a blocurilor de locuința nou construite, creându-se astfel un sistem de captare, tratare, înmagazinare și distribuție a apei în zona Bartafalău. Sistemul respectiv din surse europene și interne de finanțare a fost dezvoltat treptat, prin crearea unor noi linii de distribuție a apei, rezervor de înmagazinare de 300 mc, stație de tratare etc.

Paralel cu dezvoltarea sistemului de distribuție a apei, printr-un proiect PNDL s-a creat și sistemul de canalizare și sistemul de tratare a apelor uzate în cadrul satului Cernat.

Deși, conducerea UAT a încercat în repetate rânduri să creeze un cadru organizatoric pentru funcționarea serviciilor de apă și canalizare, nu s-a găsit până în momentul actual o soluție în acest sens – funcționarea sistemelor de apă și canalizare are loc sub tutela compartimentului administrativ gospodăresc din cadrul primăriei Comunei.

În momentul actual sunt în derulare două proiecte privind extinderea sistemului de apă, respectiv de canalizare pentru satele Albiș și Icafalău respectiv un proiect comun cu comuna Dalnic privind tratarea apelor uzate provenite din comuna respectivă prin ADI Cernat Dalnic

Documente privind delegarea gestiunii.

Potrivit analizei efectuate, gestiunea directă prin serviciul public care urmează a fi înființat de unitatea administrativ teritorială Comuna Cernat, este cea mai potrivită strategie pentru scopul urmărit și anume obținerea celui mai bun raport calitate/cost și realizarea indicatorilor de performanță ai serviciilor prestate la utilizatori la nivelele de calitate și la termenele stabilite de legislația în vigoare, asigurând protecția consumatorilor.

Atribuirea directa

Forma de delegare recomandată necesară prestării activității de alimentare cu apă și de canalizare prezentată mai sus în conformitate cu prevederile din Legea 51/2006 modificată și completată va fi gestiunea directă realizată prin intermediul unui operator de drept public sau privat.

„Art. 28. - (1) *Gestiunea directă este modalitatea de gestiune în care autoritățile deliberative și executive, în numele unităților administrativ-teritoriale pe care le reprezintă, își asumă și exercită nemijlocit toate competențele și responsabilitățile ce le revin potrivit legii cu privire la furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, respectiv la administrarea, funcționarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente acestora.*

(2) *Gestiunea directă se realizează prin intermediul unor operatori de drept public sau privat, astfel cum sunt definiți la art. 2 lit. g), respectiv lit. h), fără aplicarea prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale și Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, care pot fi:*

a) *servicii publice de interes local sau județean, specializate, cu personalitate juridică, înființate și organizate în subordinea consiliilor locale sau consiliilor județene, după caz, prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective;*

b) *societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unităților administrativ-teritoriale, înființate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective.”*

Operatorul de interes local care va fi înființat, va acționa ca serviciu public cu personalitate juridică, cu patrimoniu propriu, funcționând pe bază de gestiune economică, având autonomie financiară și funcțională; este subiect juridic de drept fiscal, este titular de cod unic de înregistrare fiscală și poate deschide conturi

la unitățile teritoriale ale trezoreriei sau la unitățile bancare respectiv întocmește, în condițiile legii, buget de venituri și cheltuieli și situații financiare anuale. Preturile și tarifele aferente serviciilor de utilități publice se fundamentează, cu respectarea metodologiei de calcul stabilite de autoritățile de reglementare competente, pe baza cheltuielilor de producție și exploatare, a cheltuielilor de întreținere și reparații, a amortismentelor aferente capitalului imobilizat în active corporale și necorporale, a costurilor pentru protecția mediului, a costurilor financiare asociate creditelor contractate, a costurilor derivând din contractul de delegare a gestiunii, și includ o cota de profit.

Politica tarifara trebuie să asigure, pe de o parte, sursele necesare pentru operare, dezvoltare, modernizare și/sau baza-suport a contractării de credite rambursabile ori parțial rambursabile, și, pe de altă parte, trebuie să asigure ca nu se depășesc limitele de suportabilitate ale populației.

Tarifele practicate pentru serviciile de apă și de canalizare se bazează pe principiul acoperirii tuturor costurilor aferente activităților:

- a) costuri de operare;
- b) costuri de întreținere și reparații;
- c) costuri financiare;
- d) redevența;
- e) realizarea de investiții;
- f) plata datoriei serviciului aferente creditelor contractate (incluzând ratele scadente, dobânzile și comisioanele aferente);
- g) impozite și taxe;
- h) alte costuri.

Structura tarifelor și nivelele de tarifare trebuie să descurajeze risipa și consumul în exces, și trebuie să fie stabilite ținând cont de gradul de suportabilitate al consumatorilor. În cazul în care gradul de suportabilitate al consumatorilor nu permite stabilirea unor preturi și tarife față de aceștia care să acopere toate elementele prevăzute mai sus, autoritatea publică locală va diminua elemente de cost, astfel încât echilibrul financiar să fie menținut și utilizatorii să plătească preturi și tarife la gradul de suportabilitate.

Rata de suportabilitate este reglementată prin Hotărârea de Guvern Nr. 246 din 16.02.2006 pentru aprobarea Strategiei naționale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice. Strategia are ca obiectiv fundamental îndeplinirea angajamentelor care vizează domeniul serviciilor comunitare de utilități publice pe care România și le-a asumat prin Tratatul de aderare la Uniunea Europeană.

Rata de suportabilitate este tratată la punctul 6.3.5. din Anexa 1 la Hotărârea de Guvern și este definit astfel: „Rata de suportabilitate este procentajul din venitul mediu lunar al familiei (gospodăriei) cheltuit pe o categorie de servicii comunitare de utilități publice (nivelul facturii medii lunare împărțit la venitul mediu lunar al gospodăriei exprimat în procente)”.

Formula de calcul a Ratei de suportabilitate este:

$$\text{Rata de suportabilitate (\%)} = \frac{\text{Total factura pe luna}}{\text{Venitul mediu}} \times 100$$

Nivelul general recomandat pentru rata de suportabilitate, calculată pe baza formulei anterioare, pentru serviciile de alimentare cu apă – canalizare ape uzate este de 3,5%.

Pentru verificarea ratei suportabilității a tarifelor, valoarea totală a facturii pe luna pentru gospodărie se calculează luând în calcul următoarele elemente:

- a) tarifele serviciilor cu TVA;
- b) un consum mediu zilnic de apă pe persoană (orientativ 110 litri/persoană/zi în mediul urban/peri urban, ceea ce înseamnă 3,35 mc/persoană/lună)

La stabilirea venitului mediu lunar al unei gospodării se utilizează următoarele elemente:

- Date statistice pentru ultimii ani privind veniturile gospodăriilor în mediul urban și mediul rural la nivel național;
- Creșteri prognozate de Comisia Națională de Prognoza (CNP) pentru județul Covasna privind câștigurile salariale medii (<http://www.cnp.ro>).

Criteriul „controlului similar”

Principalele caracteristici gestiunii directe conform cerințelor controlului similar sunt:

gestiunea pe baza unor caiete de sarcini si a regulamentului serviciului; numirea si revocarea conducerii operatorului; aprobarea Regulamentului de organizare si funcționare (ROF) al operatorului; aprobarea bugetului anual al operatorului.

1.6.2 Motivarea sociala

Din punct de vedere social, gestiunea directa va conduce la asigurarea unor servicii eficiente de alimentare cu apa potabila si de colectare a apelor de canalizare si implicit la îmbunătățirea condițiilor de viață ale locuitorilor din aceste zone si din împrejurimi (asigurarea necesarului de apa la consumatorii casnici, atât din punct de vedere cantitativ, cât si calitativ, 24 ore pe zi, colectarea controlata a apelor uzate menajere). De asemenea v-a conduce la dezvoltarea economica a unităților administrativ-teritoriale în care se desfășoară serviciile specifice aferente sistemelor publice de alimentare cu apa si de canalizare care fac obiectul delegării de gestiune.

O calitate a apei potabile nesatisfăcătoare poate fi cauza unor boli de natura hidrica.

1.6.3 Motivarea pentru protecția mediului

Din punct de vedere al protecției mediului, gestiunea directa va avea efecte benefice în mod special asupra factorului uman, apelor freactice si solului din arealul acestei unități administrativ-teritoriale.

Asigurarea unei ape de calitate si îmbunătățirea sistemului de canalizare, conduc la protejarea sănătății umane, în timp ce colectarea si transportul corespunzător al apelor de canalizare previn poluarea solului si a apelor freactice. Prelevarea apelor de suprafața respectiv subterane este urmărita de Administrația Naționala “Apele Romane” prin unitățile teritoriale.

Forajele din pânza freatica din bazinul hidrografic Mureș se situează în zone distincte iar pe baza datelor puse la dispoziție de “Apele Romane” Mureș, se poate constata ca toate forajele monitorizate corespund, calitativ, categoriei „potabil”:

1.7 Cerințe de baza, Identificarea si descrierea riscurilor asociate soluției optime

La întocmirea prezentului Studiu de Oportunitate privind gestiunea directa au stat la baza următoarele cerințe fundamentale, si anume premise:

- universalitate;
- continuitate din punct de vedere calitativ si cantitativ;
- adaptabilitate la cerințele utilizatorilor;
- accesibilitate egala si nediscriminatorie la serviciul public;
- transparenta decizionala si protecția utilizatorilor.
- satisfacerea cerințelor cantitative si calitative ale utilizatorilor;
- sănătatea populației si calitatea vieții;
- protecția utilizatorilor;
- funcționarea optima, în condiții de siguranța a persoanelor si a serviciului, de rentabilitate si eficienta economica a construcțiilor, instalațiilor, echipamentelor si dotărilor, corespunzător parametrilor tehnologici proiectați si în conformitate cu caietele de sarcini, cu instrucțiunile de exploatare si cu regulamentele serviciilor;
- introducerea unor metode moderne de management;
- introducerea unor metode moderne de elaborare si implementare a strategiilor, politicilor, programelor si/sau proiectelor din sfera serviciilor de utilități publice;
- dezvoltarea durabila, protejarea si valorificarea domeniului public si privat al unităților administrativ-teritoriale si protecția si conservarea mediului, în conformitate cu reglementările specifice în vigoare;
- informarea si consultarea colectivităților locale beneficiare ale acestor servicii;

Având în vederea analiza efectuata în prezentul Studiu de Oportunitate asupra situației actuale a sistemului public de alimentare cu apa si canalizare din comuna Cernat, este evident ca funcționarea unui serviciu public local reprezintă soluția cea mai potrivita pentru obținerea celui mai bun raport calitate/cost si realizarea indicatorilor de performanta ai serviciilor prestate la utilizatori (indicatori de ieșire) la nivelele de calitate si la termenele stabilite de legislația în vigoare.

1.7.1 Principalele categorii de riscuri sunt reprezentate de:

- riscul de finanțare,
- riscuri legate cadrul legislativ,
- riscul de proiectare și construcție,
- riscul ca cererea de utilizare să fie mai mică decât estimările,
- riscul asociat protecției mediului,
- riscul de apariție al unei situații de forță majoră,
- risc operațional și al asigurării nivelului de performanță,
- riscul schimbării legislative,
- riscul uzurii morale și al necesității modernizării,
- riscul specific proiectului.

Trebuie avută în vedere și eventuala sincronizare / succesiune a elementelor de risc.

Așa cum am menționat și mai sus, dintre aceste categorii de riscuri putem detalia unele componente, cum ar fi riscurile de finanțare, cadru legislativ, proiectare, execuție sau exploatare.

Dintre riscurile legate de finanțarea lucrărilor menționăm:

- capacitatea de finanțare sub valoarea necesarului localității;
- modificarea regimului taxelor și impozitelor conform cu legislația română;
- apariția necesității finanțării unor lucrări suplimentare față de cele inițial prevăzute;
- riscul de finanțare excesivă sau insuficientă.

Cadrul Legislativ

În momentul de față există legislație specifică care să permită gestiune directă a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, inclusiv gestionarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare aferente acestuia, operatorilor înființați de unitățile administrativ-teritoriale, astfel cum aceștia sunt definiți în Legea nr. 51/2006, republicată, cu completările ulterioare.

Riscuri legate de proiectarea lucrărilor:

- armonizarea operațională în perioada post-execuție a componentelor vechi și noi sau reabilitate ale sistemului de alimentare cu apă și canalizare;
- apariția de întârzieri la obținerea avizelor și aprobărilor necesare;
- alte riscuri legate de eventualele inexactități referitoare la datele de proiectare puse la dispoziție de către beneficiar;

Riscuri legate de exploatarea lucrărilor și operarea sistemelor de apă:

- întârzierea sau amânarea recepției cu influențe asupra punerii în funcțiune;
- diminuarea cerințelor de apă potabilă sau de apă uzată facturată față de prevederile inițiale;
- riscul ca operatorul să nu poată asigura cerințele de apă contractate sau calitatea acestora, ca urmare a unor defecțiuni majore la acele părți ale sistemului care nu au fost modernizate;
- modificări ale parametrilor apelor de sursă (poluări accidentale ale surselor) și / sau a parametrilor apelor uzate ce trebuie epurate;
- tarifele pentru serviciile de alimentare cu apă și canalizare să fie în vecinătatea sau chiar peste limita de acceptabilitate și/sau suportabilitate a populației, cu creșterea inerentă a riscului de neîncasare;
- eventualele efecte ale inflației (în cazul în care acestea nu au fost prevăzute în contract în mod corespunzător).

Riscuri privind investiția:

- subevaluarea anumitor lucrări ascunse;
- întârzieri în realizarea investiției;

Riscurile de piață pot fi generate de înrăutățirea condițiilor economice generale din țara sau străinătate, de existența unor soluții alternative pentru utilizatorii serviciilor din categoria de referință, precum și de riscul schimbării demografice sau modificării structurii activităților economice.

Veniturile preconizate

Calculul economiei anuale ca urmare a derulării unor investiții se va efectua folosind preturi actuale (costul energiei, costul materialelor de reparații, salariile și taxele sociale. Trebuie avut în vedere și faptul că preturi vor crește în perioada următoare ca urmare a tendinței de aliniere a acestora la prețurile din Uniunea Europeană).

Pentru ca activitatea Serviciului Public să fie cea scontată trebuie avute în vedere o serie de ipoteze cum ar fi :

- Apariția unor fenomene de poluare
- Pierderi în rețeaua de alimentare cu apă
- Calitatea instabilă a apei datorită stării tehnice a instalațiilor existente
- Lucrările efectuate nu sunt de calitate așteptată

1.8 Concluzii și recomandări

Se apreciază că gestiunea directă prin serviciul public înființat de unitatea administrativ-teritorială comuna Cernat cu obiect de activitate serviciul de alimentare cu apă și de canalizare este soluția optimă ce va asigura posibilitatea dezvoltării și modernizării sistemului de alimentare cu apă și de canalizare pe următoarele principii:

- a) tarifarea echitabilă;
- b) rentabilitatea, calitatea și eficiența serviciului;
- c) solidaritatea utilizatorilor reflectată în strategia tarifară;
- d) transparența și responsabilitatea publică ;
- e) adaptabilitatea la cerințele utilizatorilor;

1.8.1 Recomandări

Gestiunea directă prin serviciul public înființat de unitatea administrativ-teritorială comuna Cernat se va face cu respectarea următoarelor acte normative în vigoare la data întocmirii prezentului Studiu de Oportunitate.

Legislație primară

OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 241/2006 a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare, privind societățile comerciale, care este aplicabilă în ceea ce privește organizarea și funcționarea Operatorului Regional (ROC); Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 privind asociațiile și fundațiile, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005;

Ordonanța Guvernului nr.198/2005 privind constituirea, alimentarea și utilizarea Fondului de întreținere, înlocuire și dezvoltare (IID) pentru proiectele de dezvoltare a infrastructurii serviciilor publice care beneficiază de asistență financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene și care aprobă Normele pentru constituirea, alimentarea și utilizarea Fondului IID.

Legislația secundară

Hotărârea Guvernului nr. 745/2007 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea licențelor în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice;

Ordinul ANRSC nr.65/2007 privind aprobarea Metodologiei de stabilire, ajustare sau modificare a prețurilor/tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare;

Ordinul ANRSC nr.88/2007 pentru aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de alimentare cu apa si de canalizare;

Ordinul ANRSC nr.89/2007 pentru aprobarea Caietului de sarcini-cadru al serviciului de alimentare cu apa si de canalizare;

Ordinul ANRSC nr.90/2007 pentru aprobarea Contractului-cadru de furnizare/prestare a serviciului de alimentare cu apa si de canalizare;

Ordinul ANRSC nr. 102/2007 privind aprobarea Regulamentului de constatare, notificare si sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniul de activitate al Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărie Comunală (ANRSC).